

HÍRLEVÉL

A BELÜGYMINISZTERIUM SZAKMAI, TUDOMÁNYOS FOLYÓIRATA

szerkesztoseg@belugyiszemle.hu

TARTALOM

Előszó

Szerkesztőségünk legfrissebb hírei

A szeptemberi lapszám tartalmából

A szakmai és tudományos élet hírei

Biztonsági kisokos

Könyv- és folyóiratszemle

Októberi előzetes

Zárszó

Elérhetőségek

2021. SZEPTEMBER

ELŐSZÓ

Kedves Olvasó!

„A jövő ma kezdődik, nem holnap.”

Szent II. János Pál pápa

Az elmúlt másfél esztendőben kemény próbatételekkel kellett szembenéznünk. A világjárvány következtében az életünk teljesen megváltozott, korlátok közé szorult, hétköznapi szabadságunk felértékelődött. Büszkék lehetünk magunkra, mert „túléltük”, jól alkalmazkodtunk a rendkívüli helyzethez. A rosszat azonban – szerencsére – gyorsan elfelejti az ember, főleg, ha sikerült a nyáron igazán kikapcsolódni, újabb élményekkel gazdagodni. Újult erővel, kipihenten képesek lehetünk arra, hogy meghalljuk a hívószót. Bármi várjon is ránk az elkövetkezendő hónapokban szem előtt kell tartasuk, nem várhatunk, elképzeléseinket, tetteinket most kell végrehajtanunk, mert a jövő alakítása a mi kezünkben van. Nemcsak a sajátunk, hanem utódainké is. Az újabb és újabb generációké, akik most ülnek az iskolapadokba, kezdik középiskolai, egyetemi tanulmányaikat. Felelősségünk nagy, de megtisztelő, hogy a jövőépítésben mindannyian részt vehetünk, mindenki a maga szakterületén, tudományterületén egyaránt. Sokat tanultunk, tapasztaltunk az elmúlt másfél évben, amiből most sok mindent hasznunkra, életünk, hétköznapijaink jobbra tételére fordíthatunk. Az élet minden területén óriási változások történtek, a pandémia miatt az létünk nagy része a digitális térbe tolódott, és talán egy-néhány szegmense ott is marad, amely újabb kihívások elé állít valamilyeniünket. A jövő építése újszerű kérdések sorát hozza felszínre, amelyekre újszerű válaszokat, megoldásokat kell találnunk, de képesek vagyunk rá, az elmúlt periódus is ezt bizonyítja.

Mindenkinek kitartást, nagyon sok erőt és jó egészséget kívánunk a szeptemberrel kezdődő időszakhoz, az új tanévhez!

Szerkesztőség

SZERKESZTŐSÉGÜNK LEGFRISSEBB HÍREI

2021 nyarán honlapunk látogatóinak száma elérte, és mára már meg is haladta az egymilliót. Nagy örömünkre szolgál, hogy a 2020 tavaszán induló honlapunk ilyen népszerűségnek örvend.

Az elmúlt hónapban is folytatódott az MTA Könyvtár- és Információs Központtal, valamint egyes nemzetközi indexáló szervezetekkel való együttműködés a szerkesztőségünk külső munkatársa közreműködésével. A szerkesztőségi háttérmunka fontosabb feladatai a következők voltak:

- Megkezdtuk a Belügyi Szemle MTMT adatbázis harmadik körös átvizsgálását.
- Folytatódott a statisztikai adatok gyűjtése és rendszerezése folyóiratunk MTMT rendszerében rögzített hivatkozási és indexálási, valamint az OJS rendszer archívumában rögzített adattartalom letöltési folyamatai tekintetében, kiemelten a 2020. július és a 2021. július hónapok közötti időszakra vonatkozóan. Az adatgyűjtés a kéziratok beküldésére, elutasítására, publikálására, valamint a megjelentetési időintervallumokra vonatkozott.
- Elvégeztük a Belügyi Szemle 2021. évi 3. magyar nyelvű különszáma tekintetében a folyóiratba tervezett kéziratok előszerkesztését, az APA hivatkozási rendszer szerint a hivatkozások átszerkesztését, valamint az angol nyelvű absztraktok, kulcsszavak és címek fordításának ellenőrzését a tördelt (PDF) kéziratokban.
- Megtörtént a Belügyi Szemle 2021/7. számában publikálásra került tanulmányok rögzítése az OJS rendszerbe, a REAL-J repozitóriumba, valamint az MTMT adatbázisba.
- Elvégeztük a Belügyi Szemle OJS rendszerében a szerzők által beküldött kéziratok többmozzanatos előszerkesztését, az APA nemzetközi hivatkozási rendszer szerinti átszerkesztését.
- Folytatódtak a ProQuest nemzetközi indexáló szervezettel történő szakmai egyeztetések angol nyelven, a ProQuest-Belügyi Szemle FTP rendszerébe történő adatfeltöltés, rendszerezés, valamint az XML file-ok átkódolása és rögzítése érdekében.

NAV-híradó

Több mint 8,5 milliárd forintos ruhafogás Nagylaknál

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) munkatársai mintegy 50 ezer hamis ruhát, cipőt és kiegészítőt találtak egy teherautóban Nagylaknál. A sofőr ruházati termékeket szállított Törökországból Belgiumba.

A rakomány átvizsgálásakor csaknem 50 ezer, különféle márkajelzésű ruházati terméket, illetve kiegészítőt pakoltak ki a raktérből. A sofőr a szállítmány származását nem tudta igazolni. Az előzetes szakértői vélemény szerint valamennyi hamisítvány, amiket a védjegy tulajdonosának engedélye nélkül akartak forgalomba hozni. A pénzügyőrök a több mint 8,5 milliárd forint becsült értékű hamis árut lefoglalták.

Nemzetközi akciók a drogkereskedelem ellen

2020-ban már csaknem 275 millióan fogyasztottak drogot a világon, 22%-kal többen, mint 10 évvel korábban – derül ki az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) 2021-es jelentéséből. A közelmúltban a Vámigazgatások Világszervezete (VVSZ) és az ENSZ nemzetközi rendészeti műveletet indított az illegális kábítószer-kereskedelem visszaszorítására.

A vámhatóságok szerepe meghatározó a nemzetközi áruforgalomban, ezért az illegális kábítószer-kereskedelem visszaszorítására két nemzetközi akció jött létre. A VVSZ GOALS és az ENSZ ACRONYM műveletét a magyar hatóságok a jobb eredmény érdekében egyszerre hajtották végre.

Az akcióban a 79 VVSZ-tagország vámhatósága mellett 11 nemzetközi szervezet, többek közt az Europol és az Interpol is részt vett. A közös ellenőrzéseken – összesen mintegy ezer ügyben – megközelítőleg hét tonna kábítószert foglaltak le, aminek több, mint harmada szintetikus drog volt. A felderítések több, mint 80%-a a nemzetközi postaforgalom levél- és csomagküldeménye-
ihez kötődik. Az eredmények igazolják, hogy az illegális drogkereskedelem ellen nemzetközi szinten kell fellépni.

A NAV rendészeti reformja a nemzetközi műveletek koordinációjában és végrehajtásában is sikerhez vezetett. Ugyancsak szerepe volt az eredményekben a NAV, az Országos Rendőr-főkapitányság, valamint a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda munkatársainak, és szolgálati kutyákkal tartott

közös ellenőrzéseinek. A pénzügyőrök és rendőrök – kábítószer-kereső kutyáikkal – a NAV Repülőtéri Igazgatóságán fokozottan ellenőrizték a nemzetközi postaforgalmat, míg a NAV Bevetési Igazgatósága kutyavezetői az Európai Unió külső határainak megerősítésében vettek részt. A közös ellenőrzéseken a magyar hatóságok 78 alkalommal, összesen mintegy 2,5 kilogramm és csaknem ezer darab (tabletta, bélyeg, növényi mag stb.), különböző kiszerelésű, kábítószergyanús anyagot – kokain, heroin, amfetamin – foglaltak le.

Túl sok volt a költőpénz a bőröndben

A NAV munkatársai Záhonynál több mint 120 ezer euró készpénzt találtak egy bőröndben. Az ukrán mikrobusz ellenőrzésekor egy utas jelezte a pénzügyőröknek, hogy két doboz cigaretta van nála, amit vámmentesen hozna át a határon. A jármű tételes átvizsgálásakor azonban az egyik poggyászban 120 ezer eurót találtak 500 eurós címletekben. A pénzzel megpakolt bőrönd tulajdonosa – az utasok elmondása szerint – egy férfi volt, akinek szívességből vitték a csomagját horvátországi nyaralására.

A NAV munkatársai a 10 ezer eurót elérő készpénz bejelentésének elmulasztása miatt több mint 21 millió forint bírságot szabtak ki, amit a kisbusz sofőrjének kell megfizetnie.

A Drogkutató Intézet hírei

Augusztusban megjelent a **Magyar Drogfigyelő** folyóirat legújabb száma.

Erdős Ákos cikksorozatának negyedik, záró részéből megismerhetjük, hogy a pszichoaktív anyagok fogyasztása mögött milyen okok rejlenek. A szerző a szerfogyasztást egy multikauzális viselkedési formaként értelmezi. Elemzése szerint a kábítószer-fogyasztás egyéni szükségletei között fontos, hogy milyen a személy megküzdése (coping), az öngyógyítása, a normál (egészséges) pszichológiai szükségletek kielégítése, valamint a biológiai, genetikai meghatározottsága. Megállapítja, hogy a pszichoaktív szerek kipróbálása, visszatérő használata mögött sok esetben az egyénre ható distresszel való megküzdés vagy valamilyen kóros állapot kezelésének a kísérlete áll. Ugyanakkor számos esetben a drogok kipróbálása vagy visszatérő használata alapvetően normális (egészséges) pszichológiai szükségletek kielégítését

szolgálja; továbbá abban a fogyasztó egyes biológiai, genetikai meghatározottságának is fontos szerepe lehet.

Baráth Noémi tanulmányának célja az úgynevezett narkó-terrorizmus jeleniségének körbejárása. Nemzetközi és hazai szinten is megvizsgálja, hogy ez a típusú bűnözés miként hat a drogszintér szereplőire. Ismerteti, hogy miként alakul a régi és új típusú terrorizmus és a kábítószerpiac kapcsolata, és felveti, hogy milyen prevenciós megoldások lehetnek az ismertett narkó-terrorizmussal kapcsolatban.

A Magyar Drogfigyelő aktuális lapszáma itt olvasható: <https://drogkutato.hu/drogfigyelo/>

Augusztusi Drogradar

„Drogradar” rovatunk heti rendszerességgel tekinti át a kábítószerrel kapcsolatos magyar és nemzetközi híreket, ennek összegzését készítettük el a Belügyi Szemle olvasói számára.

Hazánkban tovább folytatódik a rendőrség azon közúti ellenőrzési tevékenysége, amely nemcsak a baleset-megelőzést szolgálja, hanem a járműátvizsgálás által kábítószeres lefoglalását, valamint a volán mögé ülő szerfogyasztók előállítását is. Egy autó ellenőrzésekor kábítószerre bukkantak a rendőrök, majd a két gyanúsított személynél végzett házkutatás során közel 15 millió forintnyi illegális kábítószer került elő. A lefoglalt szerek a „Gina” és a „Krisztály” néven ismert pszichoaktív anyagok.

Barcs közelében egy intézkedés alá vont jármű átvizsgálása során a nyomozók az utastérben két vákuumfóliás csomagot találtak, bennük 2000 darab ecstasy tablettát. Az autóból előkerült ezen kívül 2 gramm kokain, amit két simítózáras tasak rejtett, de különböző kábítószer fogyasztásához és porciózásához használatos eszközöket és tasakokat, valamint félmillió forintnak megfelelő eurót is lefoglaltak a rendőrök. Az elkövető egy fiatal pár, akik Németországból importálták a kábítószeres tasakokat, hogy itthon eladják.

Pécssett egy középkorú férfi lakásában 28 tő marihuána növényt foglaltak le. Hódmezővásárhelyen egy idős házaspár és egy fiatal férfi 350 tő marihuánát termesztett, az elkövetők tettüket beismerték, a nyomozás folyamatban van. A barcsi rendőrök egy apja-fia díler párost állítottak elő, akiket jelentős mennyiségű marihuána vásárlás során értek tetten. Szekszárdon sikeresen

derítettek fel egy új pszichoaktív szerrel kereskedő bűnszövetséget, melynek nyolc tagját őrizetbe vették. Budapesten, egy trafikban az eladó munkaidőben amfetamint árult. Elfogását követően, a házkutatás során is fél kg amfetamint, és az árusításhoz szükséges eszközöket foglaltak le a hatóságok.

Továbbá egy nemzetközi bűnszervezetet is sikeresen derítettek fel a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda nyomozói, a görög és román hatóságok együttműködésével. A felszámolt bűnszervezet csalással, kiberbűnözéssel és kábítószer-kereskedelemmel foglalkozott. Az összehangolt akció során 29 helyen tartottak házkutatást.

Európában, Spanyolországban marihuánatermesztő rabszolgákat találtak és mentettek meg. A katalán rendőrség tíz embert szabadított ki egy raktárból, ahova be voltak zárva kábítószer-termesztés céljából. Az elkövetők egy kínai maffiahálózat tagjai voltak. Az elrabolt személyek embertelen körülmények között éltek és dolgoztak, egyesek több, mint egy éve tartózkodtak a raktárban.

A francia parlament beszámolt a kannabisz szabályozásáról. A 450 oldalas jelentés a kannabiszhasználat három típusának szabályozásával és hatásával foglalkozik. A kannabisz gyógyászati felhasználásáról szóló jelentés a kannabisz termékek terápiás célú felírására irányuló új francia kísérletre összpontosít.

Az **Egyesült Államokban** a tagállamok több mint egyharmada legalizálta a rekreációs marihuánát 21 éves és idősebb felnőttek számára. Egy nemrégiben tartott internetes szemináriumon bemutatott legfrissebb kutatás szerint a közlekedési balesetek aránya nő azokban az államokban, amelyek legalizálják a marihuána szabadidős használatát és kiskereskedelmi értékesítését. A legfrissebb ilyen tanulmány az IIHS-től (The Insurance Institute for Highway Safety) azt mutatja, hogy Kaliforniában, Coloradoban, Nevadában, Oregonban és Washingtonban a sérülések és a halálos balesetek aránya a marihuána-törvények enyhítését követő hónapokban megugrott. A Costa Rica-i rendőrség 4,3 tonna Kolumbiából származó kokaint foglalt le, mely a közép-amerikai nemzet eddigi, és az idei év legnagyobb rajtaütésnek számít. Az óriási mennyiségű illegális szert kerámia padlólapokkal megrakott konténerben szállították egy kereskedelmi hajó fedélzetén, amely Kolumbia karibi Turbo kikötőjéből érkezett.

Ázsiában, a tokiói olimpia négy dolgozóját letartóztatták kokainhasználat miatt. Négy villanszerelőt tartóztattak le a tokiói olimpia karbantartási

munkálatai során, mert kokaint használtak – közölte a tokiói fővárosi rendőrség szóvivője. Szingapúrban egy razzia során 104 személyt tartóztattak le főként heroin és extasy tabletták kereskedelme miatt. A lefoglalt illegális kábítószeres feketepiaci értéke 198 ezer szingapúri dollár, azaz közel 45 millió forint. Egy másik szingapúri rajtaütés során pedig 12 személyt tartóztattak le. Összesen körülbelül 624 gramm „Ice” néven ismert szert, közel 2,5 kilogramm kannabiszt, ezen felül pedig ketamint, 413 „ecstasy” tablettát foglaltak le. A lefoglalt kábítószeres becsült feketepiaci értéke meghaladja a 152 ezer dollárt (45,7 millió forint).

A kábítószerrel kapcsolatos nemzetközi sajtószemle során, több jelentős kutatási eredményt is összegzünk, amelyek az elmúlt hónapban jelentek meg. Egy tanulmány Csehország édesvizeiben a kábítószer-szennyezés pisztrángokra gyakorolt hatását vizsgálta. A kutatók megállapították, hogy az ott élő pisztrángokban függőség alakult ki a vízben található metamfetamintól. Ennek hatására a halak agyi aktivitása jelentősen csökkent, mely természetes körülmények között az állatok halálát is okozhatja. További jelentős eredmény, hogy egyre több bizonyíték áll rendelkezésre a kábítószer-absztinencia pozitív megerősítésén alapuló kezelési lehetőségek kapcsán. A Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA) jelentése szerint a kokain a második leggyakrabban használt tiltott kábítószer Európában, és az elmúlt öt évben nőtt azok száma, akik először részesültek kezelésben kokainfüggőség miatt. Az úgynevezett „Contingency management (CM)” programok, amelyek a kábítószer-absztinencia pozitív megerősítésén alapulnak, ismételten megmutatták hatékonyságukat a kutatások szerint. A program olyan speciális célcsoportoknál is sikereket mutatott, mint a pszichiátriai betegséggel élő személyek.

Az amerikai Leafly és a Whitney Economics elemzéséből az derült ki, hogy az amerikaiak több mint 12 milliárd dollárt költöttek legális kannabisz-termékekre 2021 első hat hónapjában. A statisztikák szerint ez majdnem annyi, mint amennyit az amerikaiak tegnapra költöttek egész 2020-ban. Skóciában 2020-ban is rekordszámú a kábítószer okozta halálesetek száma, mely 1339-re emelkedett. A 2020-ra frissen közzétett adatok 75 halálesettel mutattak többet az előző évhez képest, mely Európa országaiban továbbra is a legmagasabbnak számít. Egy longitudinális kutatás eredményei szerint Dániában a „kannabisz használati zavarhoz” kapcsolódó skizofrénia diagnózisok aránya az 1995-ös

évi 2%-ról 2000-ben körülbelül 4%-ra emelkedett, majd 2010 óta ez a szám tovább emelkedett 8%-ra. Új amerikai kutatások szerint a magányos idősök sokkal nagyobb valószínűséggel szednek (visszaélésszerűen) opioid fájdalomcsillapítót, nyugtatót, szorongáscsökkentőt és más gyógyszereket. Ez megnövelheti a kábítószer-függőség, a figyelemzavar, a balesetek és a szellemi hanyatlás kockázatát – figyelmeztetnek a Kaliforniai Egyetem kutatói.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács hírei

Együttműködési megállapodást írt alá a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács (NBT) és a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt. (NÚSz), amelyben elkötelezték a bűncselekmények megelőzése és visszaszorítása, az áldozattá válás megelőzése, és az áldozatok segítése mellett, ezért az együttműködési megállapodás aláírásával határozottan kifejezik azon szándékukat, hogy ezen célok megvalósítása érdekében együtt kívánnak működni.

A felek megállapodtak abban is, hogy az együttműködés tárgyát képező tevékenységekhez kapcsolódó cikkeket, médiamegjelenéseket kölcsönösen, a logóik feltüntetésével, az általuk üzemeltetett hivatalos honlapokon, egyéb közösségi felületeiken megjelenítik vagy azokról híreket közölnek. Szakmai konferenciákon, kerekasztal-beszélgetéseken, szakmai napokon, műhely-beszélgetéseken és egyéb rendezvényeken képviseltetik magukat, és erre vonatkozó felkérés esetén előadót biztosítanak. Támogatják a közös bűnmegelőzési programok szervezését a veszélyeztetett célcsoportok számára, illetve ennek érdekében közös kampányokat folytatnak. Deklarálták az új bűnmegelőzési modell fontosságát, amelynek lényege a magas szintű közbiztonság megteremtése, a bűnözés visszaszorítása, a bűnalkalmak csökkentése, mely célok érdekében a jövőben együtt kívánnak működni.

A SZEPTEMBERI LAPSZÁM TARTALMÁBÓL

Lengyel Tibor „*A pénzmosás és költségvetési csalás elhatárolási kérdései adózatlan jövedéki termékek tekintetében*” című cikkében azzal a formálódó jogalkalmazási gyakorlattal foglalkozik, amely a Büntető Törvénykönyv 2021. január 1-jétől hatályos módosítását követően alakult, miután az orgazda jelleget magatartások a pénzmosás tényállásába lettek átemelve, és az orgazdaság

önálló tényállását hatályon kívül helyezték. A törvénymódosítás eredményeként az adózatlan jövedéki termékek vonatkozásában a költségvetési csalás második, és a pénzmosás negyedik alapesetében meghatározott elkövetési magatartások megállapíthatósága is felmerül, mely elengedhetetlenné teszi a tényállások egymáshoz való viszonyának vizsgálatát és elhatárolását. Jelen tanulmány – miután elkészítésének időpontjában irányadó bírói gyakorlat és egységes álláspont még nem állt rendelkezésre – a pillanatnyilag is formálódó jogalkalmazás mentén kívánja – kritikát tűrő megközelítésben – bemutatni az elhatárolás alapjául szolgáló azon jogi és szakmai érveket, melyek egy későbbi állandósuló, egységes jogértelmezés lehetséges kiindulópontjai lehetnek.

Uricska Erna az „*Online reputációmenedzsment a police_hu Instagram-profilján*” című tanulmányából kiderül, hogy a rendészeti közösségi oldalak használata a rendőrség mint szolgáltató szervezet, és a lakosság tagjai között valósul meg, ahol lehetőség van a valós idejű információmegosztásra és -szerzésre. Így a rendészeti közösségi oldalak a tájékoztatás eszközeként központi jelentőségűvé váltak nemcsak az állampolgárok, hanem az újságírók és a sajtóreferensek számára is. A rendőrök azonban nemcsak tájékoztatásra törekszenek ezeken a felületeken, hanem megpróbálják együttműködésre bírni a civileket. Érezhető az a változás, hogy lecsökkent a szöveges tartalom jelentősége, ezzel párhuzamosan pedig egyre erőteljesebb a vizuális megjelenítés. Elmondható, hogy a lakosság a szervezet részéről a világhálón nem feltétlenül mennyiségi, hanem minőségi jelenlétet vár el. Éppen ezért nem mindig a kedvelések, hanem a hozzászólások száma és minősége árulkozik arról, hogy a felhasználók mennyire azonosultak az adott témával és annak képi világával. Jelen tanulmány a magyar rendőrség (police_hu) Instagram-oldalának bejegyzéseit vizsgálja annak kezdetétől, 2019. július 3-tól, 2020. július 3-ig. A kutatás az egyéves időtartam tíz legnépszerűbb és legtöbb kommentet kapott bejegyzéseit elemzi, a diskurzuselemzés módszerét alkalmazva. Ennek eredményeképpen elmondható, hogy a magyar rendőrség az Instagram-oldalán zajló folyamattal egyfajta márkaépítést valósít meg, mely méltán tekinthető a rendőrségi kommunikáció pozitív példájának, ahol jól megfigyelhetők a rendészeti digilektus jellegzetességei.

Magasvári Adrienn – Olexa Péter – Szabó Andrea „*Kik is vagyunk valójában?*” Az adó- és vámhatóság lehetőségei az emberi erőforrás-gazdálkodás fejlesztésében” címet viselő cikkét olvasva megtudhatjuk, hogy a munkaerő-megtartás képessége, szorosan kapcsolódva a munkáltatói márkaépítéshez –

tekintettel a Z generáció megjelenésére is a munkaerőpiacon –, kiemelten fontos a közsféra szereplői, munkaadói számára is. Fontos az értékek közvetítésének csatornája és tartalma, tehát az, hogy mit ígérünk, és hogyan, milyen formában kommunikáljuk azt. A közigazgatás és a rendészet más munkáltatóihoz képest, amelyek egyszerűbb munkavállalói struktúrával működnek, a hazai bevételi hatóság számára sokkal összetettebb a feladat. A munkáltatói márkáépítés a szervezet minden szegmensét, minden szintjét, minden foglalkoztatottját érinti, tehát nemcsak a járőrtevékenységet, a kommunikációt, az emberierőforrás-gazdálkodást. A tanulmány célja, hogy a vonzó munkáltatói márkakialakítása érdekében feltárja az adó- és vámhatóság mint munkáltató értékeit, bemutassa a munkavállalók számára nyújtható lehetőségeket, és korábbi kutatási eredményekre alapozva meghatározza a fejlesztést igénylő területeket is.

Fórizs Sándor „*A német rendőrségek felvételi rendszere*” címen megjelent tanulmánya a német rendőrségek – összesen 19 különálló szervezet – felvételi rendszereiből mutat be különböző követelményeket és kiválasztási eljárásokat. Röviden feldolgozza a toborzás néhány megoldását, az egészségügyi és más alkalmassági elvárások meglétének ellenőrzését. Az olvasó megismerheti a felvételi vizsgák több sajátosságát a tiszthelyettesi és a tiszti állománykategóriák esetében. A szerző az összehasonlító módszertan alkalmazásával elemzi az egyes német rendőrségek felvételi rendszerében megjelenő azonosságokat és eltéréseket.

Németh Gábor „*A lengyel rendőri alapképzési rendszer*” címet viselő publikációjában arról olvashatunk, hogy Lengyelországban a rendőrség és általában a fegyveres szervek, a határőrség, a lengyel fegyveres erők rendszerváltozás utáni népszerűsége töretlen. A lakosság nagyobb része bizalommal tekint a rendőrségre, és azt, egy az állampolgárok biztonságát védő, az állampolgárokat szolgáló szervezetnek tekinti. A kommunizmus évtizedeiben, mint minden, a keleti blokk országaiban működő rendőrség a párt irányítása alatt tevékenykedett, és fő feladata a szocialista államrend védelme volt. Működését áthatotta a teljes politikai befolyás. Ebben az időszakban az állampolgárok szolgálata helyett a párt hatalmának megőrzése volt az egyik fő feladata a lengyel rendőrségnek is. A kommunizmus évtizedeiben többször léptek fel a rendőrök brutálisan a rendszerrel elégedetlen békés tüntetőkkel szemben, például 1970 decemberében a gdyniai rendőrsortűznek 18 halálos áldozata volt, vagy a rendszerkritikus Jerzy Popieluszko plébánost szintén rendőrök ölték meg 1984-ben. A rendszerváltozás után ebből a rendőrségből kellett egy

európai színvonalú, szolgáló és védő, jól működő, átlátható, elszámoltatható, az állampolgárok biztonságára vigyázó rendőrséget felépíteni. A szerző megállapítása szerint ezt a célt sikerült elérnie lengyel barátainknak.

Danielisz Béla „*A közegészségügy belügyi igazgatásának kezdetei 1867–1876.*” című cikke egy igazi történelmi időutazásra invitál. A publikáció ugyanis Mária Terézia egészségügyi alaprendeletéig tekint vissza. Megtudhatjuk, hogy a belügyi igazgatásról értekező szakírók, jogászok egyértelműen a belügyi igazgatás tárgykörébe sorolták az egészségügy irányítását. A kiegyezés után megalakuló felelős minisztériumok között az egészségügy irányítása a belügyminisztérium szervezeti keretei közé került. A minisztérium többszöri szervezeti és hatásköri átalakuláson ment keresztül, de az egészségügyi irányítás mindvégig, vagyis az Osztrák-Magyar Monarchia fennállása alatt a belügyminisztérium szervezetén belül maradt. Élénk viták voltak a minisztérium költséghatékonyságáról, létszámáról, egyes hatásköeiről, valamint a miniszterek személyi alkalmasságáról, de ez nem befolyásolta a profi igazgatási apparátus kiépítését és működését. Az egészségügy szerteágazó feladatrendszerét a belügyminisztérium ügyosztálya intézte. A községi és közegészségügyi törvény tovább pontosította a feladat- és hatásköröket, mindvégig fenntartva a belügyminiszter legfőbb joghatóságát. Élénk vita folyt a közegészségügy központi és állami irányítása tárgyában, nevezetesen, hogy az önkormányzatok kapjanak nagyobb irányítási és felügyeleti jogkört. Ez a vita azonban a centrális irányítás irányába dőlt el.

Korinek László és Finszter Géza szerkesztésében elkészült a harmadik *Nemzetközi Rendészeti Figyelő*. A Rendészettudományi Doktori Iskola hallgatói által készített recenziók a külföldi szakirodalomból több olyan tanulmányra hívják fel a figyelmet, amelyek – a hagyományos témák mellett – olyan összefüggésekre mutatnak rá, melyek ritkán kerülnek a rendvédelmi szakirodalom érdeklődési körébe. A rendőr személyiségének szépirodalmi ábrázolása, és annak a rendészeti igazgatás társadalmi elfogadottságára gyakorolt hatása feltétlenül ebbe a kivételezett tartományba sorolható. Hasonlóan egyedi a vadvilág védelmének kriminológiai megközelítése, ami hozzájárulhat a környezettudatos magatartás erősödéséhez. A COVID-19 világjárvány továbbra is visszatérő tematikája a rendészetnek, azonban ezúttal új megközelítésben, mert a különleges jogrend és az emberi jogok védelme között feszülő ellentmondásokról kapunk figyelmeztetést. A kivételek mellett olvashatunk a rendészeti szakirodalom visszatérő kérdéseiről, a büntetések általános megelőzést szolgáló hatásairól, a zéró tolerancia stratégiájának legújabb megjelenéseiről,

a rendészet militarizálódásának következményeiről, a hagyományos büntető felelősségre vonást helyettesítő jogkövetkezményekről, avagy az erőszakos cselekmények veszélyeit előre jelző algoritmusokról.

Mogyoródi Gergely „*A lengyel rendőrség hivatásos állományú személyzetének kiválasztási rendszere*” című tanulmánya Kitekintés rovatunkban jelenik meg. A publikáció a lengyel rendőrség hivatásos állományú személyzetének kiválasztását rendszerszinten mutatja be. Ennek érdekében az általános szervezeti és képzési jellemzők, a toborzási eljárás, a személyi és a képesítési követelmények, valamint az alkalmassági vizsgálatok tanulmányozására került sor. A kutatás az angol nyelvű nyílt források és a szakirodalom összegyűjtésével, elemzésével, továbbá egy strukturált írásbeli és szóbeli interjú felvételével történt. Ezt megelőzően, ezzel a kérdéskörrel, ilyen formában idehaza nem foglalkoztak, ezért a cikk ismeretbővítőnek és hiánypótlónak is tekinthető. A beszerzett információkból megállapítható volt, hogy a lengyel rendőrség, hasonlóan a szerző által eddig tanulmányozott európai országokhoz (Írország, Anglia és Wales, Észak-Írország, Skócia, Csehország, Málta, Ciprus és Szlovénia), ugyanolyan alapokon, de a területi sajátosságokat figyelembe véve építi fel a rendőr kiválasztásának szisztémáját.

Krauzer Ernő és Sallai János tollából származik e havi portrénk, amely Szamel Lajos (1919–1998) életútját és munkásságát, valamint a rendészetrel kapcsolatos megállapításait és elért eredményeit mutatja be. Megjelent művein keresztül betekintést kapunk a rendészetről alkotott elmélkedéséről, amely során elhatárolta a rendőrséget, mint szervezetet a rendészettől, mint tevékenységtől. Megalkotta a rendészet fogalmát, illetve rámutatott arra, hogy a rendészet az államigazgatás része.

Szeptemberi könyvajánlónk szerzője **Németh Viktor**, aki Anders Hansen „*Edzett agy. Hogyan növeli az agyad teljesítőképességét a mozgás?*” című könyvét mutatja be. Az élethosszig tartó tanulás az uniós irányelvekhez illeszkedve a magyar oktatási stratégia szerves részét képezi. A tanulási képességek elősegítése érdekében a rendszeres mozgás, a mindennapi testnevelés formájában szintén jelen van a magyar oktatási rendszerben. Utóbbinak számos kutatás és tanulmány által bizonyított hatása, hogy egyértelműen pozitívan befolyásolja a tanulás folyamatát. Anders Hansen könyve a mindennapi mozgás az emberi agy működésére gyakorolt hatásait magyarázza és mutatja be gyakorlati példákon keresztül. Ezek az egyszerű gyakorlatok és napi szokások minden korosztály számára eszközigény nélkül elvégezhetők,

hatásukat pedig közérthető nyelven tolmácsolja a szerző a legújabb idegtudományi eredmények segítségével.

E havi „*Számomra a kutatás mindig személyes ügy volt, a visszajelzések másodlagos szerepet játszottak*” címen jegyzett interjúnk Haller József professzorral, a Drogkutató Intézet vezetőjével készült, amelyet Dános Valér főszerkesztő és Szabó Csaba felelős szerkesztő készített.

A SZAKMAI ÉS TUDOMÁNYOS ÉLET HÍREI

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága nemzetközi konferenciát szervez

A büntetés-végrehajtás szervezete 2021. szeptember 15–16-án nemzetközi tudományos konferenciát rendez „Kiemelten sikeres védekezés a koronavírus ellen – a büntetés-végrehajtási szervezet feladatai és jó gyakorlatai” címmel.

A fenti témakörben sem Magyarországon, sem pedig Európában ilyen nagyszabású, nemzetközi kitekintésre is alkalmas konferencia nem került megvalósításra.

A járványhelyzettel összefüggő kormányzati intézkedések egyértelműen rámutattak arra a tényre, hogy a rendészeti szervek tevékenysége, a rendészeti eszközök veszélyhelyzetben meghatározó, gyors és hatékony alkalmazása felértékelődött.

A nemzetközi konferencián a Visegrádi Négyek, valamint Ausztria és Románia büntetés-végrehajtási szervezeteinek országos parancsnokai, a társ rendvédelmi szervek, illetve az általuk kijelölt szakterületek vezetői, valamint a büntetés-végrehajtás szakterületeinek képviselői tartanak előadást.

A büntetés-végrehajtás szakterületeihez kapcsolódóan a fegyveres és rendvédelmi szervek, a polgári hatóságok, az államigazgatás és a közigazgatás szakértőire, az egyetemi oktatók, doktoranduszok és hallgatók részvételére számítanak a szervezők az online konferencián.

Pályázati felhívás

A Rendőrség Tudományos Tanácsa 2021-ben közreadott pályázata közös gondolkodásra hívja a rendészet művelőit, a rendvédelmi szervek valamennyi

jelenlegi és egykori munkatársát, a rendészettudomány kutatóit, mindazokat a szakembereket, akik tudásukat egy biztonságosabb társadalom szolgálatába kívánják állítani.

A pályázat postára adásának határideje: 2021. október 8.

Részletek: <https://bm-tt.hu/rtt/assets/letolt/pfelh2021.pdf>

Jogászgyűlés

A magyar jogásztársadalom kétévenkénti nagy szakmai tanácskozásán 28 előadótól hallhatunk előadásokat az Alkotmánybíróság, a Kúria és az OBH elnökeitől, a miniszterelnökséget vezető minisztertől, a belügyminisztertől, a legfőbb ügyésztől, főbíráktól, köztestületi elnököktől, a jogtudomány képviselőitől.

Részletek: <https://kepzes.jogaszegylet.hu/jogaszgyules>

Alkotmányjogászok Első Vándorgyűlése

A Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézete (TK JTI) és a Magyar Alkotmányjogászok Egyesülete (MAE) 2021. szeptember 2–3. között Győrben rendezi az Alkotmányjogászok Első Vándorgyűlését, amelyre várja az alkotmányjoggal oktatóként, kutatóként vagy hivatásszerűen foglalkozó érdeklődők jelentkezését. A rendezvényre hagyományteremtő szándékkal kerül sor annak érdekében, hogy az alkotmányjoggal hivatásszerűen foglalkozó kutatók és gyakorlati szakemberek között rendszeres diskurzusra biztosítson lehetőséget. A vándorgyűlésre várhatóan évente, szeptember első hetében, az őszi egyetemi szemeszter kezdete előtt kerül majd sor a rendezésre vállalkozó egyetemi városban.

Részletek: <https://jog.tk.hu/hirek/2021/07/alkotmanyjogaszok-első-vandorgyulese>

Alumni Fesztivál

„Dicsérjük mi a múlt, ám vígan éljük jelen napjainkat!” 50 éves a magyar rendészeti felsőoktatás, amelynek nyitó rendezvényén, augusztus 31-én az Orczy parkban programmal várták az öreg diákokat. Folyamatos Campus túrák indultak, Blaskó Béla egykori főigazgató pódiumbeszélgetése, majd Fenyvesi Csaba egyetemi tanár a rendőri hivatás és szakma humoros oldaláról beszélt.

Részletek: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/1025/>

BIZTONSÁGI KISOKOS

A mai társadalom erősen támogatja a mobiltelefon-használatot, például munkahelyi környezetben vagy a fiatalok körében, ahol nem csupán elfogadott, de sok közösségben el is várt az okostelefonok használata, épp emiatt könnyen és észrevétlenül okozhatnak függőséget ezek az eszközök. A következő javaslatok segíthetnek, hogy nagyobb kontrollt gyakoroljunk a telefonhasználati szokásaink felett.

- **Korlátozzuk az értesítéseket!**

Számos alkalmazás jelenít meg értesítéseket, amelyekkel igyekeznek minket a képernyő elé csábítani és az alkalmazás használatára rávenni. Az ilyen értesítések elkerülése érdekében javasolt felülvizsgálni, hogy az alkalmazások mikor és miről jeleníthetnek meg információkat, illetve azt is érdemes megfontolni, hogy kikapcsoljuk az alkalmazásikon-jelzéseket (jelvények), hiszen ezek is arra készítenek minket, hogy megnyissuk az alkalmazást. Törekedjünk arra, hogy csak olyan értesítések jelenjenek meg készülékünkön, amelyek valódi tevékenységhez kötődnek, mint az üzenetküldés, illetve, hogy megjelöltek minket egy posztban.

- **Tartsuk kordában a képernyőidőt!**

Androidon és iOS készülékek esetén is elérhető már az a gyárilag beépített funkció, amellyel ellenőrizhetjük, hogy mennyi időt töltünk a képernyő előtt, milyen gyakran ébresztjük fel a telefonunkat, és melyik alkalmazással töltjük a legtöbb időnket. Amennyiben úgy érezzük, hogy a telefonunk használatával töltött idő túl sok, és meghaladja a számunkra elfogadható mértéket, állítsunk be időkorlátokat. Ha készülékünk mégsem rendelkezik ilyen funkcióval – kizárólag megbízható forrásból – keressünk egy erre alkalmas applikációt.

- **Ha programunk van, némítsuk le a telefont!**

Biztos mindenkinek akad olyan ismerőse, aki a baráti összejöveteleken, találkozókön, illetve egyéb programokon – például a moziban – szinte végig vagy az idő nagy részében a mobilját nézegeti. Az ilyen viselkedés nem csak tiszteletlenség a partnerünkkel (és az alkotókkal) szemben, de hosszú távon hozzájárul az emberi kapcsolatok elhidegüléséhez is, mivel az ilyen találkozók kevésbé személyesek, bensőségesek és meghittek.

- **Egyes helyiségekből tiltsuk ki a telefont!**

Sokan használják telefonjuk ébresztőóra funkcióját a reggeli ébredésekhez, azonban ez csak ráerősít a köztünk és a telefonunk közötti függőségi viszonyra. Ráadásul – mivel a telefon ott van egy karnyújtásnyira mellettünk – lefekvés előtt és felkelés után is azonnal nekiállunk nyomkodni azt, miközben az ágyban töltött időnek a pihenésről és a kikapcsolódásról kellene szólnia. Ennek érdekében javasolt a hálószoa falain kívül hagyni telefonunkat, hogy megfelelő időt tudjunk szánni a pihenésre. Ez különösen fontos a még fejlődésben lévő gyermekeknél.

- **Rendezzük át a telefonunkat!**

Praktikus elrendezésnek tűnik, ha a közösségi alkalmazások és csevegő appok ikonjai a főképernyőn foglalnak helyet, hiszen így azok lapozgatás nélkül, azonnal megnyithatók a készülék feloldása után. Azonban eszközünk ilyen jellegű berendezése is arra buzdít minket, hogy minél többször nyissuk meg ezeket az alkalmazásokat – különösen, ha az alkalmazásikon-jelzések is aktívak –, hiszen ott vannak szem előtt.

- **Végző esetben töröljük az alkalmazásokat!**

Amennyiben a fent említett módszerek közül egyik sem válik be igazán, drasztikus lépésként törölhetjük az alkalmazásokat az eszközről. Főleg azokra a közösségi appokra kell itt elsősorban gondolni, amelyek rendelkeznek webes felülettel, hiszen böngészőn keresztül továbbra is elérhető lesz fiókunk. Mivel ez lényegesen kényelmetlenebb megoldás, mint az alkalmazás használata, ezért ritkábban szánjuk rá magunk, hogy telefonról jelentkezzünk be fiókunkba, továbbá ezzel a megoldással nincs állandóan szem előtt az alkalmazás ikonja, és nem jönnek öt percenként az értesítések sem.

Forrás: <https://nki.gov.hu/it-biztonsag/tanacsok/igy-szokhatsz-le-a-telefonodrol/>

KÖNYV- ÉS FOLYÓIRATSZEMLE

KÖNYVEK

Ünnepi tanulmányok a 75 éves Németh Zsolt tiszteletére *Navigare necesse est*

Az ünnepi kötet a hazai kriminológia művelőinek egyik meghatározó szereplőjét, a tudományos fejlődés és az életre felkészítő oktatás elkötelezett képviselőjét, a sokak által ismert és szeretett oktatót, Németh Zsolt rendőr ezredest köszönti 75. születésnapja alkalmából. Az ünnepelt az elmúlt közel három évtizedben rendőrök és joghallgatók ezreit oktatta, hosszú és sikeres pályafutása alatt páratlanul sokat téve a kriminológiai ismeretek fejlesztéséért, a tudásanyag átadásáért, a humánus értékek iránt érzékeny emberfők kiműveléséért. A kötetben olvasható 48 tanulmány szerzői – kollégák, barátok, egykori és jelenlegi tanítványok – e kimagasló életút előtt tisztelegnek a jeles évforduló kapcsán.

Szerkesztő: Christián László, Barabás A. Tünde

Megjelenés éve: 2021

Kiadó: Ludovika Egyetemi Kiadó

Kiadás helye: Budapest

Forrás: <https://webshop.ludovika.hu/termek/szakkonyvek/rendeszettudomany-szakkonyvek/unnepi-tanulmanyok-a-75-eves-nemeth-zsolt-tiszteletere/>

Az interoperabilitási e-nyomozás a jó állam tükrében

Napjainkban számtalan digitális nyomot hagyunk magunk után, de az állami szervek, intézmények a közigazgatási tevékenységük során is rengeteg elektronikus adatot rögzítenek az ügyfelekről, azaz rólunk. Ezért is elengedhetetlen a rendvédelmi oktatásban az e-nyomozási ismeretek elsajátítása, amelynek keretében a megfogalmazott kriminalisztikai ajánlások alkalmazása elősegítheti a bűncselekmények felderítését és bizonyítását. A nyomozati munka során nélkülözhetetlenek a közvetlenül, illetve a közvetett módon elérhető adatbázisok, nyilvántartások tartalmának ismerete, ugyanis a digitálisan rögzített adatok felhasználása és elemzése hozzájárulhat a különböző nyomozási verziók felállításához és ellenőrzéséhez, továbbá a sikeres nyomozáshoz. A jövőben a digitális adatbázisok tartalma képezi majd az elektronikus

(kriminalisztikai) profilalkotás alapját, amely nemcsak a bűncselekmények, illetve az elkövetők felkutatását teszi lehetővé, hanem a bűncselekményekből származó vagyon felderítését is.

Szerző: Nyitrai Endre

Megjelenés éve: 2020

Kiadó: Ludovika Egyetemi Kiadó

Kiadás helye: Budapest

Forrás: <https://webshop.ludovika.hu/termek/sorozatok/sub-lege-libertas/az-interoperabilitasi-e-nyomozas-a-jo-allam-tukreben/>

FOLYÓIRATOK

Scientia et Securitas 2021. II. évfolyam. 1. szám

Merkely Béla, Fülöp Gábor Áron, Kosztin Annamária, Vokó Zoltán, a H-UNCOVER vizsgálat kutatóinak nevében: A H-UNCOVER vizsgálat eredményei és hatása a magyarországi járványkezelésre

A HUNGarian CORonaVirus disease-19 Epidemiological Research (H-UNCOVER) vizsgálat egy országosszintű, reprezentatív felmérés volt, melyet az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) támogatásával végzett el a négy orvostudományi képzést folytató magyar egyetem a Központi Statisztikai Hivatallal (KSH) együttműködve. A vizsgálat célja az volt, hogy egy reprezentatív mintán keresztül felmérje a magyar lakosság SARS-CoV-2 átfertőzöttségét, és támaszul szolgáljon a koronavírus első hulláma kapcsán meghozott restriktív intézkedések utáni lazításra. A világszinten is jelentős méretű vizsgálat alacsony átfertőzöttségi arányt mutatott, így nemcsak a restriktív intézkedések hatékonyságát mutatta meg, de egy biztos járványügyi támaszt jelentett a gazdaság újraindításának tervezéséhez.

Forrás: <https://akjournals.com/view/journals/112/2/1/article-p54.xml>

Palicz Tamás, Bencsik Balázs, Szócska Miklós: Kiberbiztonság a koronavírus idején – a COVID–19 nemzetbiztonsági aspektusai

A COVID–19 pandémia az információbiztonság területén új kihívásokat jelentett. A távolról végzett munka különböző formái jelentős mértékben növelték

az online tér biztonsági kockázatát. Nőtt a hálózatok nagysága, az adatforgalom, és azon felhasználók száma, akiknek nem volt érdemi tapasztalatuk az online térben. A járvány ideje alatt a kibertérből érkező támadások szektoronként és időszakonként eltérő intenzitásúak voltak, a támadások típusa a phishingtől a malwareken keresztül az információs zavarkeltésig széles spektrumban változott. Számos jelenségnek nemzetbiztonsági vonatkozásai is voltak. Összefoglaló cikkükben a fenti jelenségek nemzetközi és hazai tapasztalatait összegezték a szerzők, különös figyelmet szentelve az egészségügyi rendszernek, illetve a vakcinafejlesztés kibertérből érkező fenyegetéseinek.

Forrás: <https://akjournals.com/view/journals/112/2/1/article-p78.xml>

OKTÓBERI ELŐZETES

Az októberi lapszámba tervezett cikkek:

Angyal Miklós: Zadig, Holmes és Zoltán zászlós, avagy mit bizonyít a nyomozó?

Fenyvesi Csaba: A kriminalisztika bűnmegelőzési funkciója

Finszter Géza: A rejtőzködő bűn és a büntető hatalom

Gárdonyi Gergely – Hautzinger Zoltán: A kriminalisztikai kutatások fejlesztésének lehetősége

Herke Csongor: A mesterséges intelligencia kriminalisztikai aspektusai

Kovács Gábor: Forenzikus tudományok ostrom alatt

Lohner Klaudia – Hermann Zsombor – Haller József: Szexuális motiváció nyomai a tetthelyen: kriminálpszichológiától a kriminalisztikáig

Mészáros Bence: A kriminalisztika hipotézisei

Póczik Szilveszter: Embercsempészás, nemzetközi bűnügyi együttműködés, ítélethozatal

Székely György: A felderítés értelmezési tartományai a büntető eljárásjogban és a kriminalisztikában

Vígh András: Unortodox kérdések a kriminalisztikai azonosításelmélet köréből

Dános Valér – Szabó Csaba: Interjú a 80 éves Tremmel Flórián professzorral

ZÁRSZÓ

Elérkeztünk a szeptemberhez, remélhetőleg feltöltődve, kipihelve nézünk az újabb feladatok elé, egyben tele várakozással, hogy vajon mit tartogat számunkra az ősz első hónapja. Számptalan tudományos, szakmai programok, konferenciák várnak ránk, amelyekről feltétlenül megemlékezünk következő hírleveleinkben. E havi kiadványunkhoz jó olvasást kívánunk!

Szerkesztőség

ELÉRHETŐSÉGEK

- Székhely: 2090 Remeteszőlős (Adyliget), Nagykovácsi út 3.
- E-mail: szerkesztoseg@belugyiszemle.hu
- Facebook: [@belugyiszemle](#)
- Telefon: +36 (26) 795-900; BM: 24-600, 24-611
- Weblap: <https://belugyiszemle.hu>
- OJS: <https://ojs.mtak.hu/index.php/belugyiszemle/index>
- Felelős kiadó: Belügyminisztérium Belügyi Szemle Szerkesztősége
1051 Budapest, József Attila utca 2-4.
- Szerkesztette: Dr. Szabó Csaba PhD r. alezredes, Belügyi Szemle felelős szerkesztő

